
Podkast: Hva bestemmer når puberteten starter?

PODKAST

IRENE THORESEN RØNOLD

Tidsskriftet

Kommer norske barn tidligere i puberteten enn de gjorde før? Hva kan det i så fall skyldes, og hva er konsekvensene? I denne episoden av Stetoskopet snakker Tidsskriftet med Ninnie Oehme.

Med Vekststudien i Bergen 2 ble det for første gang kartlagt hvor gamle norske barn er når de kommer i puberteten. Før denne ble gjennomført visste vi lite om norske barns pubertet, forteller Ninnie Oehme:

– Bortsett fra alder for første menstruasjon så har aldri en formell pubertetsstudie blitt gjort tidligere. Og jeg har da konsentrert meg om guttene. Det vi har prøvd å kartlegge, er hva som er normal alder for når puberteten starter, og hvordan denne utvikler seg.

Oehme har jobbet med Vekststudien sammen med en rekke kollegaer. Hun er lege, og skriver doktorgrad om pubertetsstart hos norske gutter. I en ny kronikk publisert på tidsskriftet.no argumenterer Oehme og medarbeidere for at vi vet for lite om hvilke faktorer som påvirker pubertetsstart.

Les også: *Starter puberteten tidligere enn før?*

For jenter inntreffer puberteten vanligvis er et sted mellom åtte og 13 og et halvt års alder. Gutter kommer i puberteten når de er et sted mellom 9 til 14 og et halvt år. For jenter markeres pubertetsstart av brystknopping.

I Europa og USA har studier de siste årene vist at barn, og særlig jenter, kommer litt tidligere i puberteten nå enn tidligere. Det er vanskelig å si om det samme gjelder for Norge – rett og slett fordi man ikke har data å sammenlikne med.

– Det har ikke tidligere vært gjort noen studier på brystutvikling hos jenter og testikkelvolum hos guttene, forteller Oehme, og legger til:

– Det vi kan se, er at alder for menstruasjon har gått ned nesten mellom to og tre måneder bare i løpet av de siste ti årene. Det er litt nytt. For den har vært stabil rundt 13,3 år siden etterkrigstiden. Nå ser vi plutselig en nedgang på to til tre måneder. Hvorfor vet vi ikke helt, men det er spennende å gå videre med.

- *Hør mer om hvordan man gjennomfører en pubertetsstudie og hva som kan påvirke alder for pubertetsstart i spilleren under*
- *Eller hør hele episoden på iTunes eller Spotify.*

Stetoskopet kommer med nye episoder torsdag annenhver uke. Vi snakker om aktuelle medisinske problemstillinger, ny norsk forskning og hvordan det er å være lege i Norge i dag. Du finner Stetoskopet der du lytter til podkast.

Her er noen av episodene vi har publisert så langt:

- Covid-19: Dugnad og datajuks
- Forurensning og folkehelse
- Hvorfor er flaggermus kilde til så mange nye virus?

Har du tilbakemeldinger, spørsmål eller forslag til temaer vi kan ta opp? Send oss en mail på stetoskopet@tidsskriftet.no.

Publisert: 3. september 2020. Tidsskr Nor Legeforen.

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. mars 2026.